

Estudiar a Europa

**Preus de matrícules i
beques a les universitats**

Desembre 2012

- Ens diuen que cal apujar els preus de les matrícules universitàries perquè això és el que fa tothom...
- És veritat?

Un informe de la Comissió Europea que Espanya no ha contestat

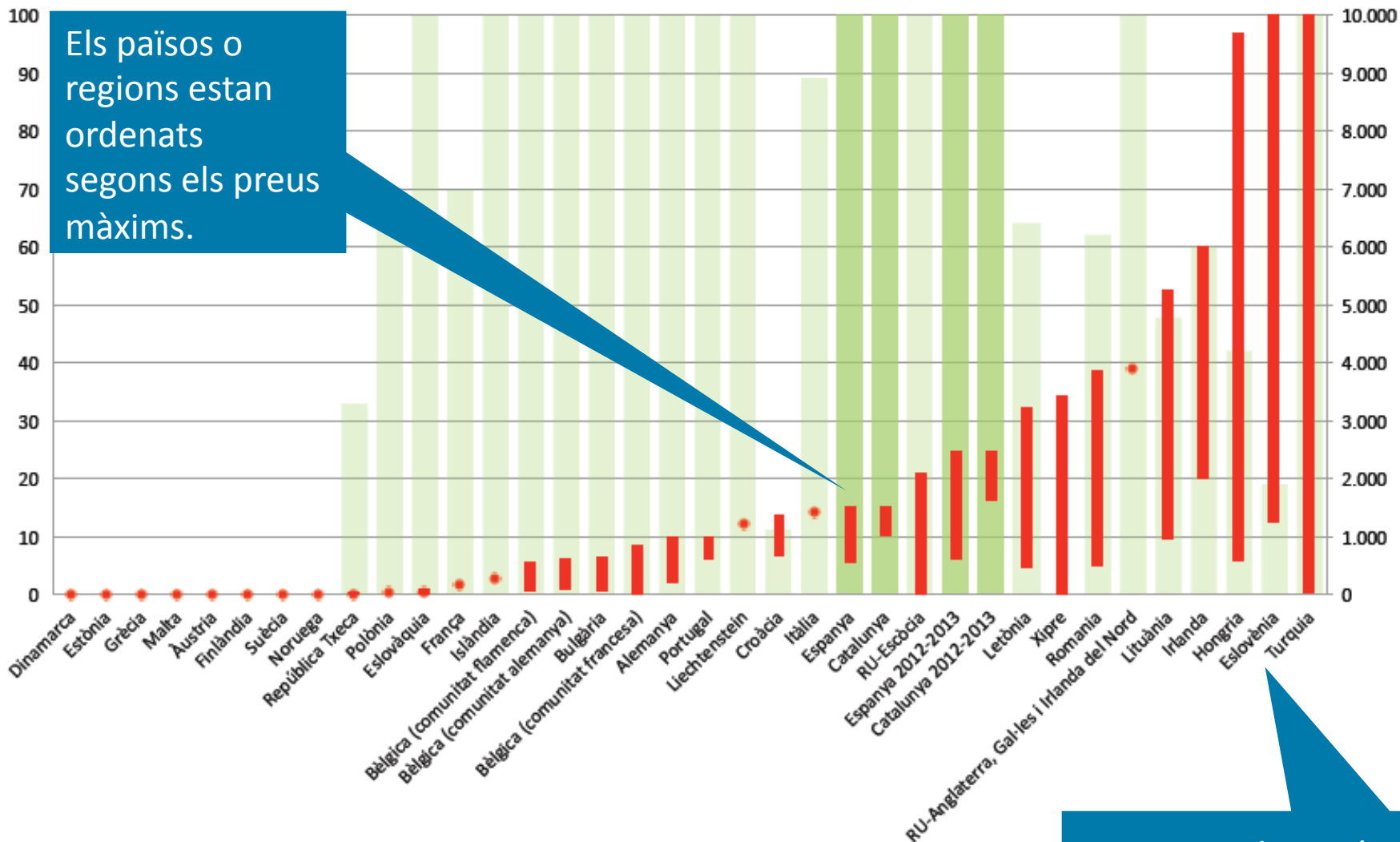
- L'informe *National Student Fee and Support Systems, 2011/12* de la Comissió Europea permet comparar els rangs màxim i mínim de preus públics del estudis universitaris de grau i de màster, i la cobertura de beques a 34 països o regions europees.
- Espanya no ha aportat la seva informació.
- L'OSU ha fet la comparació amb Catalunya i Espanya a partir de les *Estadísticas de precios públicos universitarios* i els *Datos y cifras del sistema universitario español* que publica cada any el Ministeri.

Quan costa estudiar a Europa: preus mínims i màxims

- **Les situacions són molt diverses i complexes!**
- L'informe dóna els rangs dels valors mínim i màxim del preus per un curs de grau o màster.
- Ho combina amb la informació del percentatge d'estudiants que els paguen.
- A força països les situacions difereixen per regions (Alemanya, Bèlgica, Regne Unit...)

GRÀFIC 1

Preus mínims i màxims d'un curs de grau, en euros (a l'eix de la dreta, i en vermell), i percentatge d'estudiants que els paguen (a l'esquerra i en verd). El curs de referència és el 2011-12, quan no s'explicita el contrari.

Surten del gràfic: Eslovènia, màx=12.373€ i Turquia, màx=18.226€.

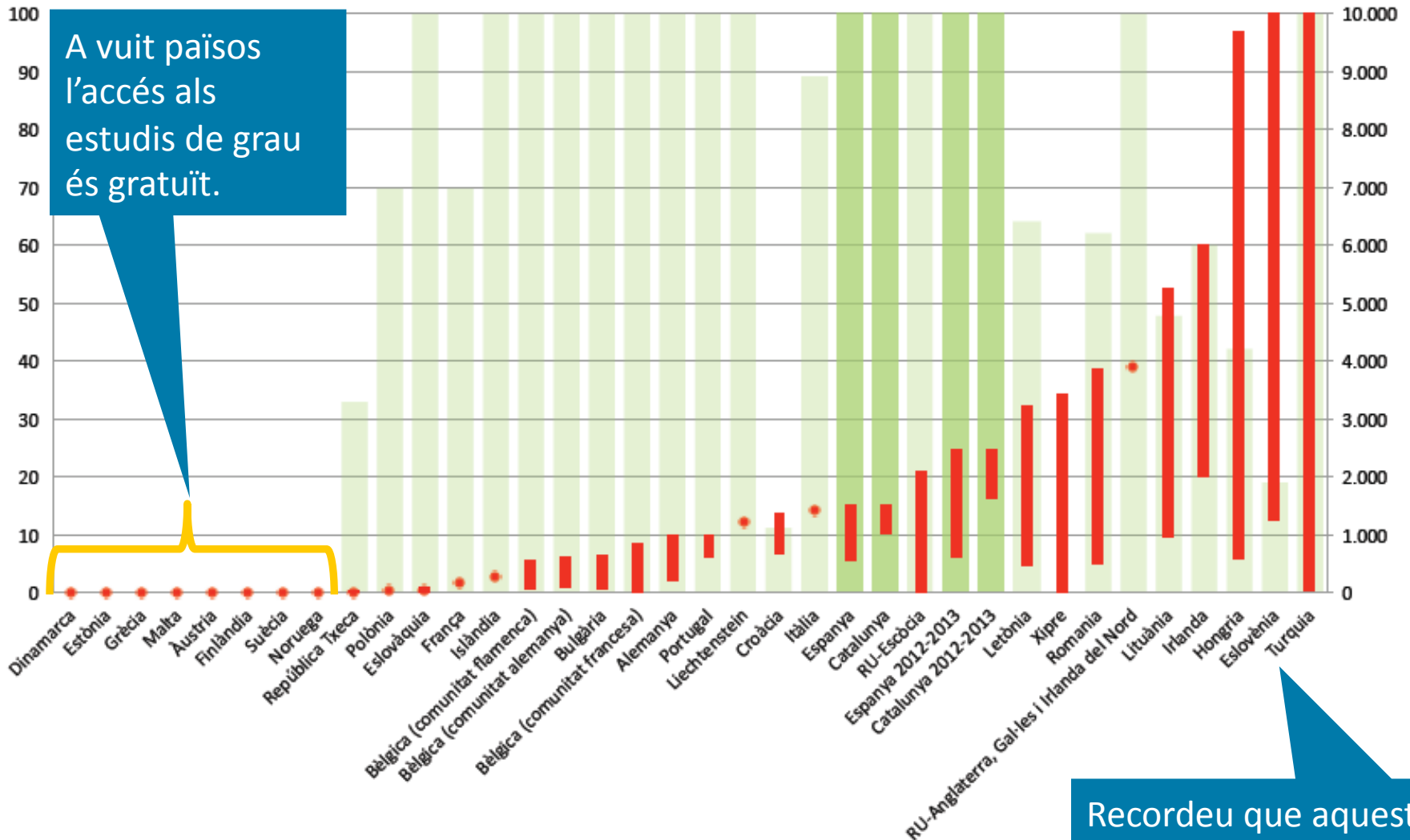
Aquesta ordenació es manté en tot l'informe

No hi ha un únic model. A vuit països l'accés als estudis de grau és gratuït

- Primera impressió: enlloc d'un model, únic hi ha una gamma de situacions contrastades.
- A vuit països l'accés als estudis de grau és gratuït (si més no per als estudiants nacionals o membres de la UE): Dinamarca, Estònia, Grècia, Malta, Àustria, Finlàndia, Suècia i Noruega.

GRÀFIC 1

Preus mínims i màxims d'un curs de grau, en euros (a l'eix de la dreta, i en vermell), i percentatge d'estudiants que els paguen (a l'esquerra i en verd). El curs de referència és el 2011-12, quan no s'explicita el contrari.

Surten del gràfic: Eslovènia, màx=12.373€ i Turquia, màx=18.226€.

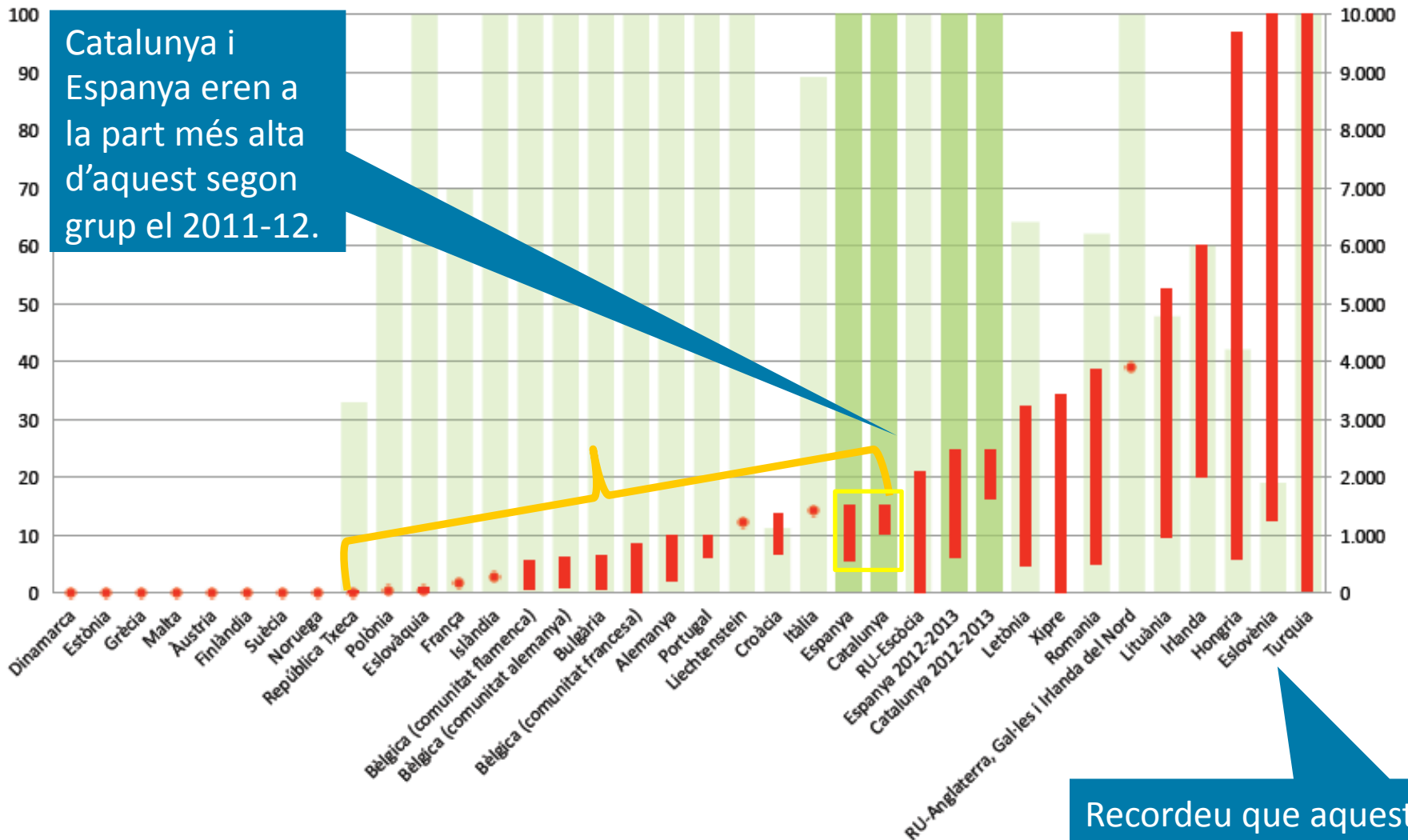
Recordeu que aquesta ordenació es manté en tot l'informe.

Segon grup: a 11 països o regions el grau costa menys de 1.400 € per curs

- A 11 països o regions els estudis de grau costen des d'unes poques desenes d'euros fins a un màxim de 1.000 €: República Txeca, Polònia, Eslovàquia, França, Islàndia, Bèlgica, Bulgària, Alemanya i Portugal.
- A Liechtenstein, Croàcia i Itàlia, costa entre 1.200 i 1.400 €.
- Catalunya i Espanya eren a la part més alta d'aquest segon grup el 2011-12.

GRÀFIC 1

Preus mínims i màxims d'un curs de grau, en euros (a l'eix de la dreta, i en vermell), i percentatge d'estudiants que els paguen (a l'esquerra i en verd). El curs de referència és el 2011-12, quan no s'explicita el contrari.

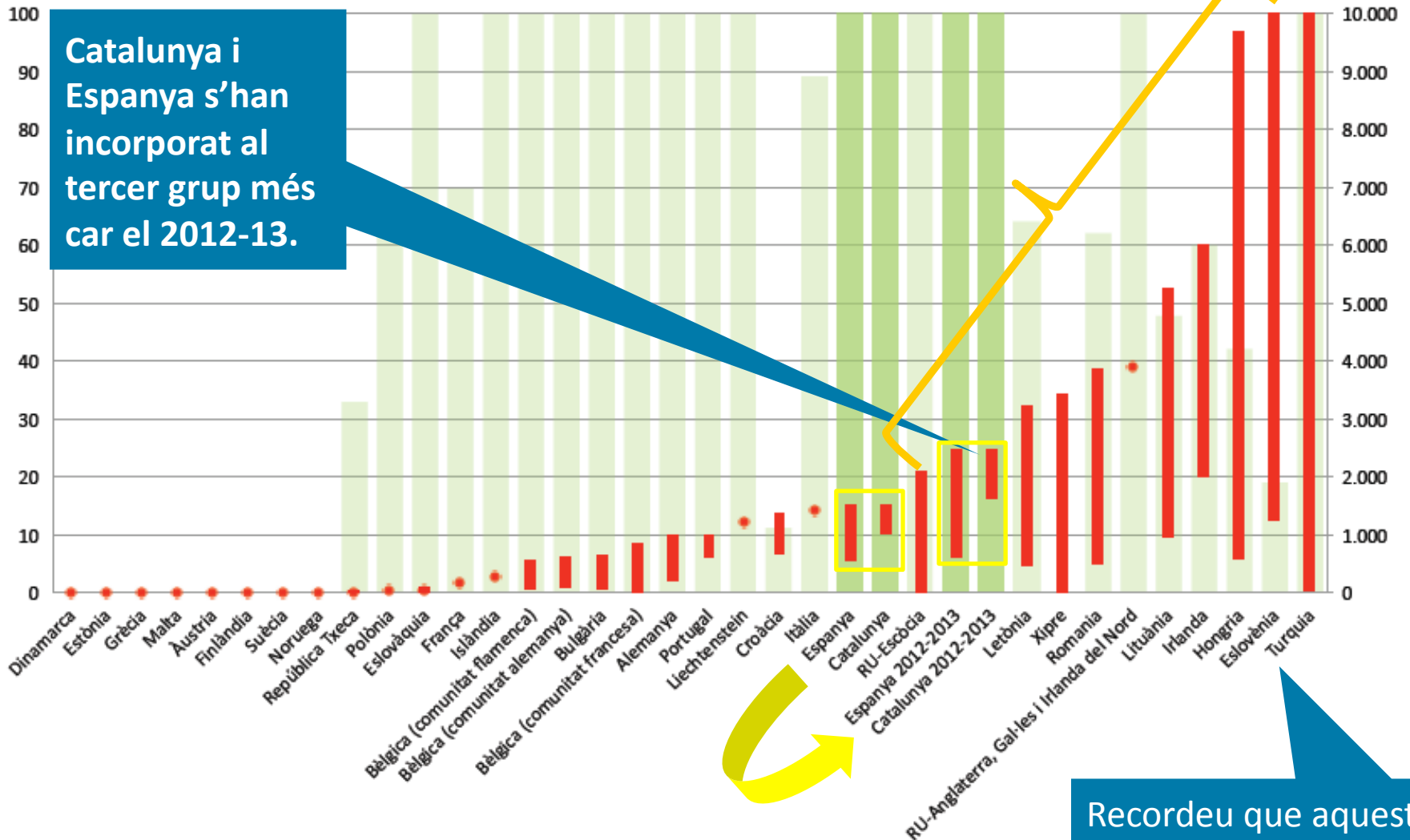
Surten del gràfic: Eslovènia, màx=12.373€ i Turquia, màx=18.226€.

Tercer grup: a 10 països o regions el grau pot costar de 2.000 fins a ≈20.000 €/curs

- Només a 10 països o regions un curs de grau costa de dos mil fins a més de divuit mil euros:
- Letònia, Romania, Anglaterra, Gal·les i Irlanda del Nord, Lituània, Irlanda, Hongria, Eslovènia i Turquia. Escòcia i Xipre els apliquen als no comunitaris (o als estudiants del RU a Escòcia).
- De fet, només 8/32 tenen aquests preus (25%).
- **Catalunya i Espanya s'hi han incorporat de ple.**

GRÀFIC 1

Preus mínims i màxims d'un curs de grau, en euros (a l'eix de la dreta, i en vermell), i percentatge d'estudiants que els paguen (a l'esquerra i en verd). El curs de referència és el 2011-12, quan no s'explicita el contrari.

Surten del gràfic: Eslovènia, màx=12.373€ i Turquia, màx=18.226€.

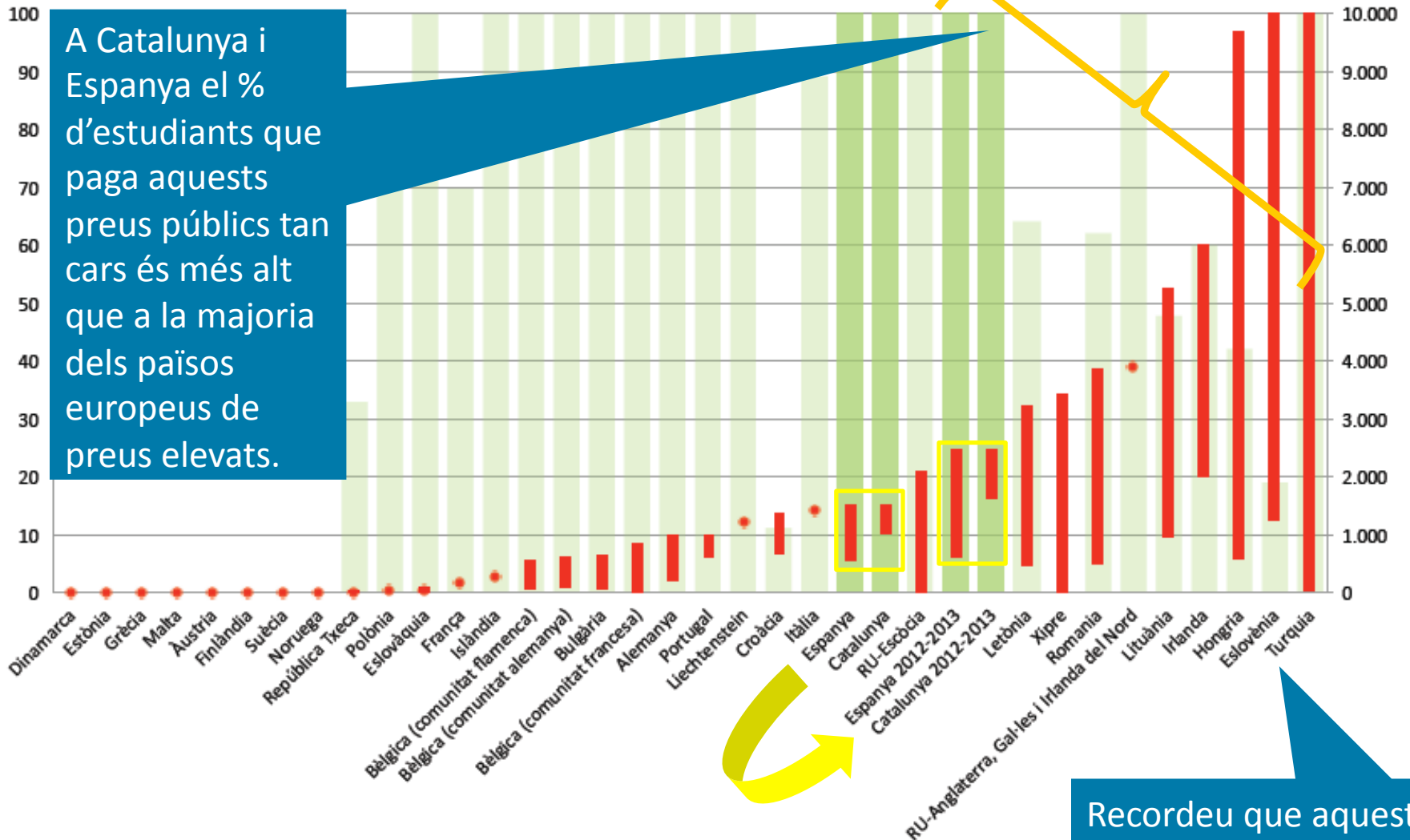
Recordeu que aquesta ordenació es manté en tot l'informe.

Catalunya i Espanya s'han incorporat de ple al grup de països amb preus més cars

- Quant més ampli el ventall de preus, més important és conèixer el % que els paga.
- A Espanya i Catalunya les reduccions dels preus de matrícula tenen la consideració de beques. Per això no apareixen en el Gràfic 1.
- A Catalunya i Espanya el nombre d'estudiants que paga aquests preus públics tan cars, i no rep cap mena de beca (després en parlarem), és substancialment més alt que a la majoria dels països europeus de preus elevats.

GRÀFIC 1

Preus mínims i màxims d'un curs de grau, en euros (a l'eix de la dreta, i en vermell), i percentatge d'estudiants que els paguen (a l'esquerra i en verd). El curs de referència és el 2011-12, quan no s'explicita el contrari.

Surten del gràfic: Eslovènia, màx=12.373€ i Turquia, màx=18.226€.

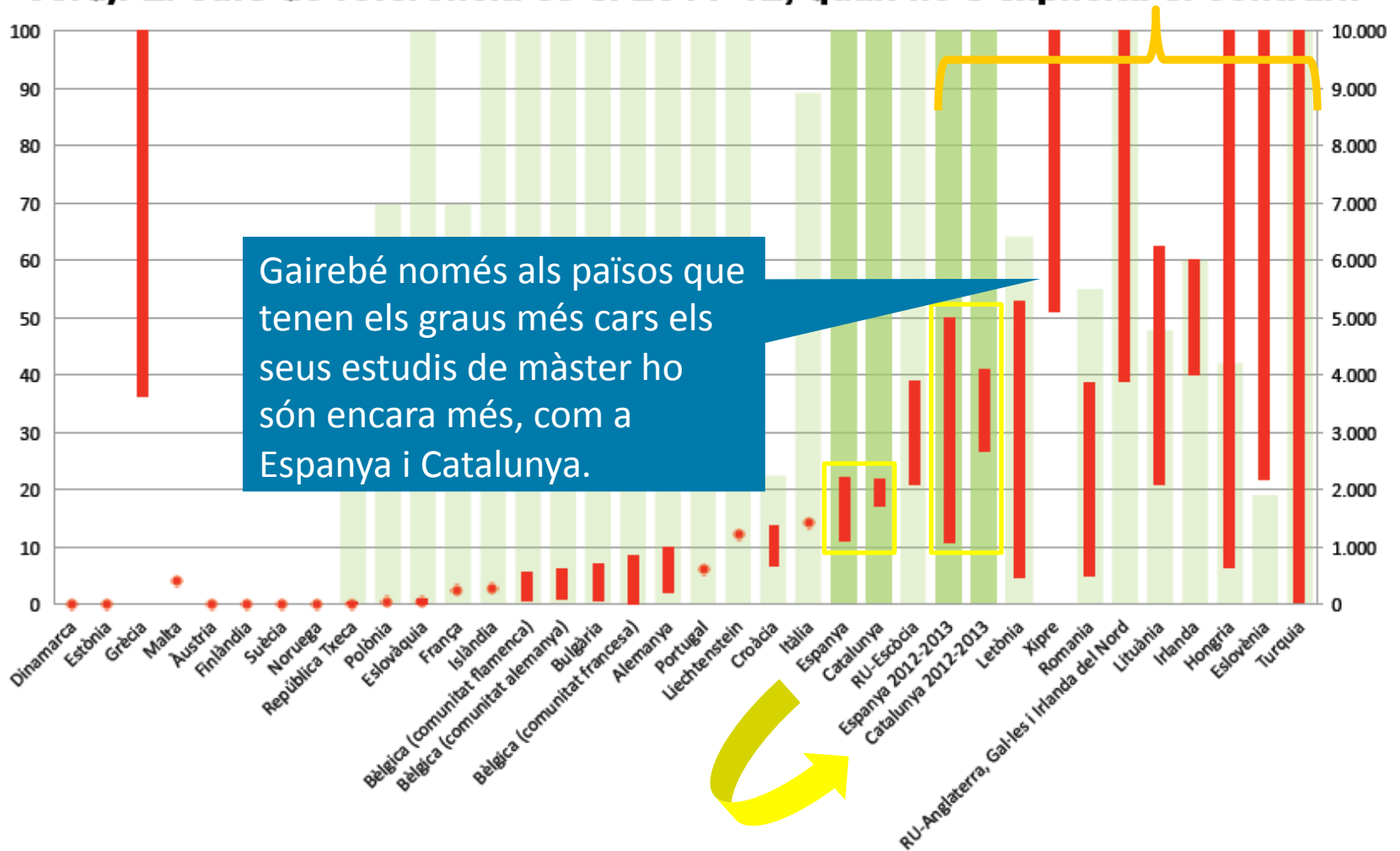
Recordeu que aquesta ordenació es manté en tot l'informe.

A Catalunya i Espanya el màster és encara més car que el grau

- A 6 dels 8 països on els estudis de grau són gratuïts també ho són els de màster (tots menys Grècia i Malta).
- Als 11 països o regions on el grau costa fins a 1.000 €/curs com a màxim els estudis de màster mantenen els mateixos preus.
- A Catalunya i Espanya els màsters oficials són més cars que els graus (fins i tot sense considerar els màsters a preus diferenciats que arriben a costar 9.000 €/curs). I els paguen més estudiants.

GRÀFIC 2

Preus mínims i màxims d'un curs de màster, en euros (a l'eix de la dreta, i en vermell), i percentatge d'estudiants que els paguen (a l'esquerra i en verd). El curs de referència és el 2011-12, quan no s'explicita el contrari.

Surten del gràfic: Grècia màx=12.000€, Xipre màx=10.250€, RU-Anglaterra, Gal·les i Irlanda del Nord màx=36.583€, Hongria màx=10.828€, Eslovènia màx=11.508€ i Turquia, màx=17.110€. No s'inclouen els màsters universitaris d'Espanya a preus diferenciats (vegeu el text per a més detalls).

Espanya ha passat del 4^{art} al 3er lloc amb estudis universitaris més cars de la UE-15

- Espanya era el curs passat el 9e país amb els estudis de grau i màster més cars dels 25 que formen la Unió Europea, i el 4^{art} més car de la UE-15.
- Després de l'augment d'aquest curs, ha passat a ser el 8e més car de la Unió Europea en els estudis de grau, i al 7e en els de màster. A 22 dels 34 casos d'Europa comparats (65%), el preu màxim és inferior al d'Espanya.
- A la UE-15 Espanya ha esdevingut el 3er més car en estudis de grau, i el 4^{art} en els de màster (tan atenent als preus mitjans com als màxims).

Espanya ha passat del 4^{art} al 3er lloc amb estudis universitaris més cars de la UE-15

Taula 1. preus mitjans de grau a la UE-15

	<i>curs 2011-2012</i>	<i>curs 2012-2013</i>
Àustria	0	
Dinamarca	0	
Finlàndia	0	
Suècia	0	
Grècia	0	
França	177	
Bèlgica	359	
Alemanya	600	
Portugal	816	
Espanya	1.052	
	Espanya	1.560
Itàlia	1.434	
Xipre*	[1.709]	
	Catalunya	2.065
Regne Unit	2.469	
Irlanda	4.000	

Taula 3. preus mitjans de màster a la UE-15

	<i>curs 2011-2012</i>	<i>curs 2012-2013</i>
Àustria	0	
Dinamarca	0	
Finlàndia	0	
Suècia	0	
França	245	
Bèlgica	359	
Alemanya	600	
Portugal	631	
Itàlia	1.434	
Espanya	1.658	
	Espanya	3.034
	Catalunya	3.400
Irlanda	5.000	
Xipre*	[7.688]	
Grècia	7.813	
Regne Unit	11.629	

Font: elaboració OSU a partir dels informes de la Comissió Europea i el *Ministerio* a Espanya. *Nota: a Xipre només paguen aquest preu els extracomunitaris. No hi ha dades d'Holanda i Luxemburg.

Espanya ha passat del 9^è al 8^è lloc amb estudis de grau més cars a la UE-25

Taula 2. preus mitjans de grau a la Unió Europea-25
curs 2011-2012 *curs 2012-2013*

Àustria	0		
Dinamarca	0		
Estònia	0		
Finlàndia	0		
Grècia	0		
Malta	0		
Suècia	0		
República Txeca	22		
Polònia	41		
Eslovàquia	55		
França	177		
Bèlgica	359		
Bulgària	361		
Alemanya	600		
Portugal	816		
Espanya	1.052	Espanya	1.560
Itàlia	1.434		
Xipre*	[1.709]		
Letònia	1.866		
		<i>Catalunya</i>	<i>2.065</i>
Romania	2.187		
Regne Unit	2.469		
Lituània	3.099		
Irlanda	4.000		
Hongria	5.142		
Eslovènia	6.812		

Cal tenir en compte que aquí estem comparant els preus del curs actual, després de l'augment del 66% a Catalunya i Espanya, amb els d'Europa al curs anterior...

...i
Catalunya
al 7^è!

Espanya i Catalunya han passat del 9e al 7e lloc amb preus de màster més cars a la UE

preus mitjans de màster a la Unió Europea-25

<i>curs 2011-2012</i>	<i>curs 2012-2013</i>		
Àustria	0		
Dinamarca	0		
Estònia	0		
Finlàndia	0		
Suècia	0		
República Txeca	22		
Polònia	41		
Eslovàquia	55		
França	245		
Bèlgica	359		
Bulgària	387		
Malta	400		
Alemanya	600		
Portugal	631		
Itàlia	1.434		
Espanya	1.658		
Romania	2.187		
Letònia	2.902		
		Espanya	3.034
		<i>Catalunya</i>	<i>3.400</i>
Lituània	4.183		
Irlanda	5.000		
Hongria	5.736		
Eslovènia	6.849		
Xipre*	[7.688]		
Grècia	7.813		
Regne Unit	11.629		

Cal tenir en compte que aquí estem comparant els preus del curs actual, després de l'augment del 66% a Catalunya i Espanya, amb els d'Europa al curs anterior...

Catalunya té els tercers preus mínims més cars dels 34 analitzats a tota Europa

- Catalunya, que té uns preus públics universitaris més alts que al conjunt d'Espanya, ha esdevingut el tercer país més car en estudis de grau a la UE-15, després d'Irlanda i el Regne Unit, i el 4^{art} en estudis de màster.
- **A 27 dels 34 països o regions analitzats (79%) el preu màxim és inferior al mínim pels mateixos estudis a Catalunya** (a 8 el grau és gratuït, i a 6 també el màster).
- Després de l'últim gran augment, **Catalunya ja té els tercers preus mínims més cars dels 34 analitzats a tota Europa per l'estudi de la Comissió Europea.**

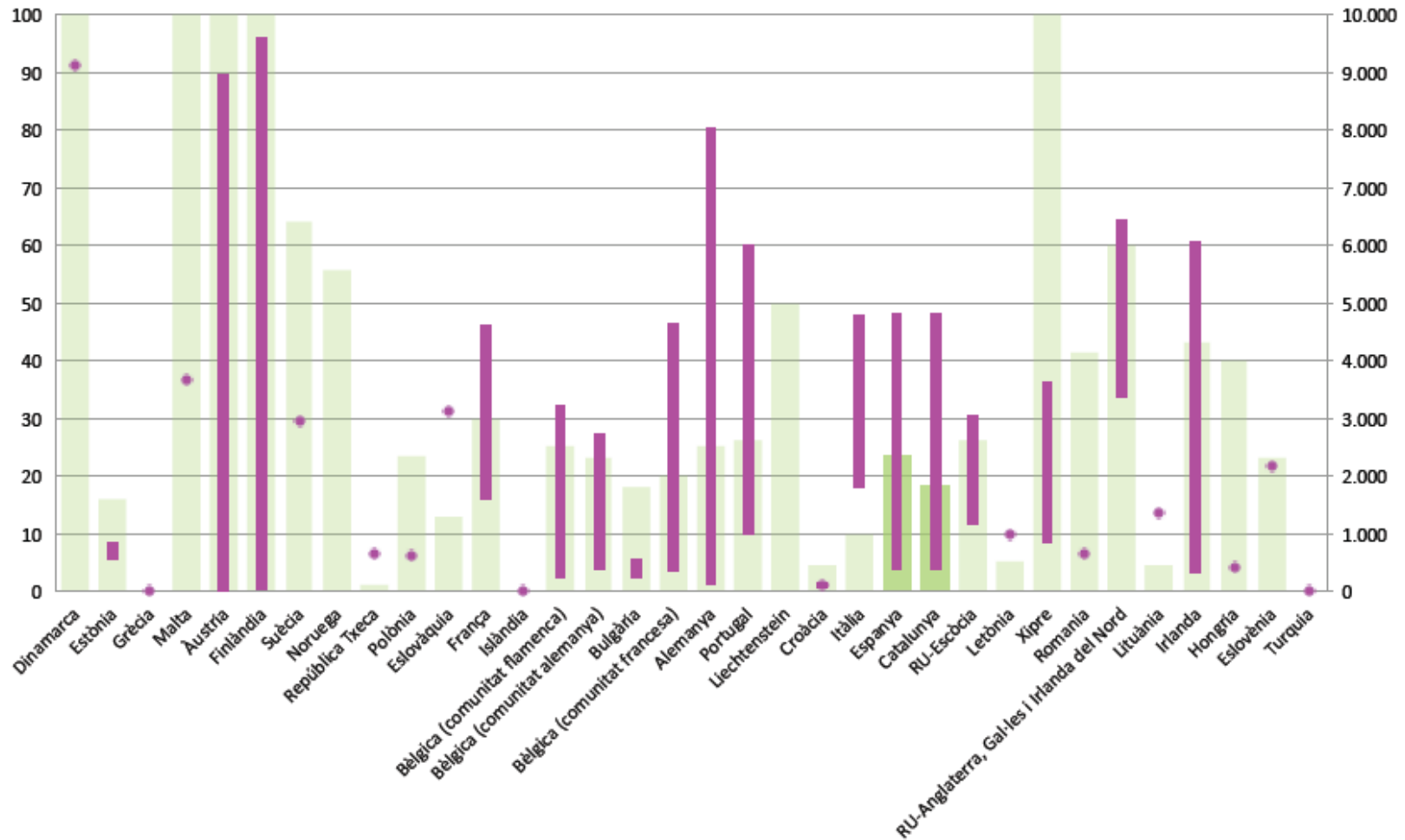
- Ens diuen que els augments dels preus dels estudis universitaris permetrà compensar-ne l'efecte oferint més beques als que ho necessitin...
- És cert això?

Quin suport econòmic a través de beques reben els estudiants a cada país?

- Les beques basades en necessitats -és a dir, la situació econòmica de l'estudiant i la seva família- estan molt més generalitzades a Europa que les beques basades només en mèrits acadèmics:
- 29 dels 32 països o regions d'Europa tenen beques basades en necessitats (91%), i 18 (56%) tenen beques basades en mèrits.
- Catalunya i Espanya s'han afegit a aquest darrer grup.

GRÀFIC 3

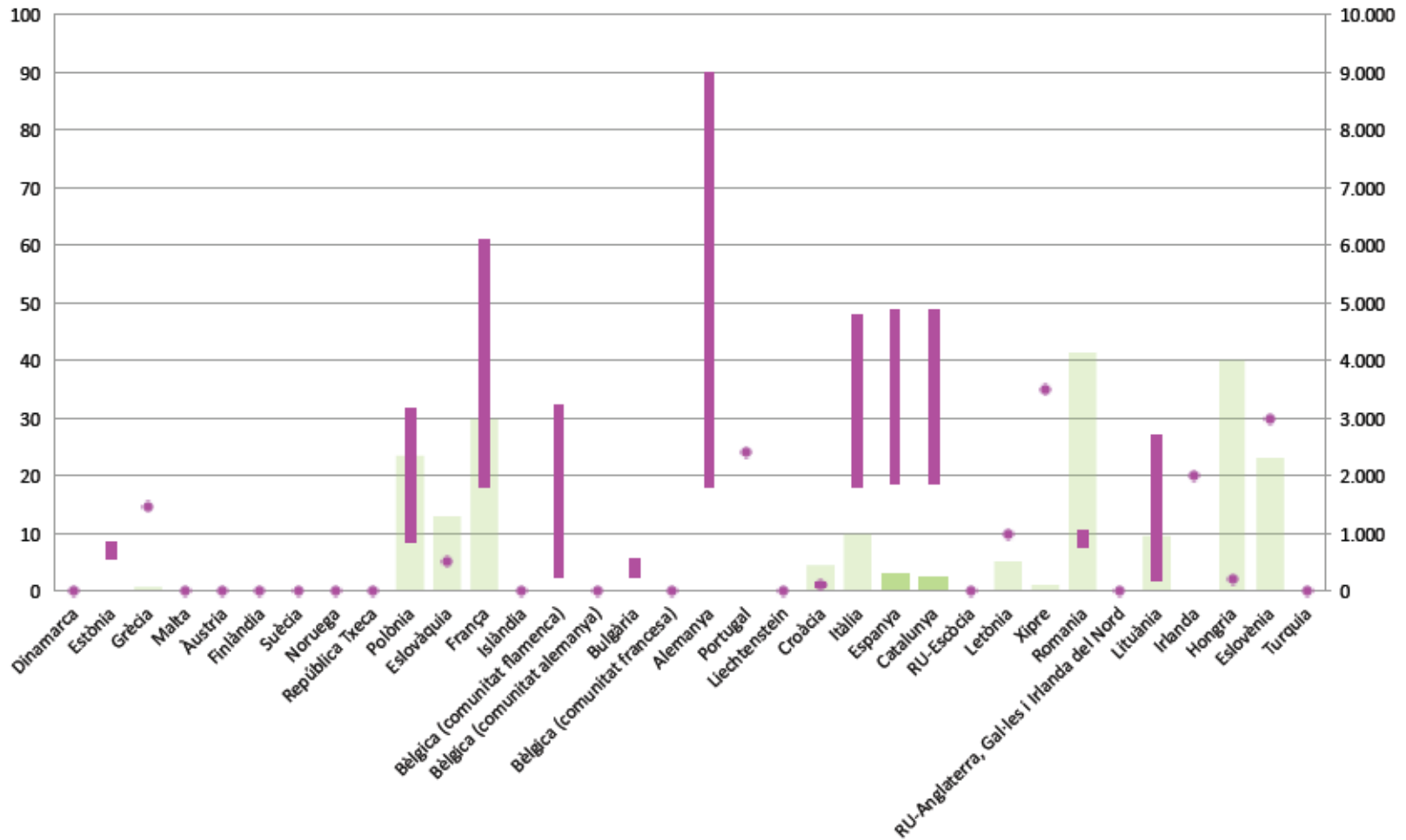
Imports mínims i màxims d'una beca anual basada en necessitats, en euros (a l'eix de la dreta, i en lila), i percentatge d'estudiants que en gaudeixen (a l'esquerra i en verd). Curs 2011-12.

Surten del gràfic: Noruega=11.591€ i Liechtenstein=20.282€. En el cas de Catalunya i Espanya, l'import estimat de cada tipus de beca s'ha obtingut dividint el volum total pagat per les administracions públiques pel nombre de persones beneficiàries, de manera que el rang de variació no és estrictament entre beques sinó entre imports mitjans de cada tipus de beca.

GRÀFIC 4

Imports mínims i màxims d'una beca anual basada en mèrits, en euros (a l'eix de la dreta, i en lila), i percentatge d'estudiants que en gaudeixen (a l'esquerra i en verd). Curs 2011-12.

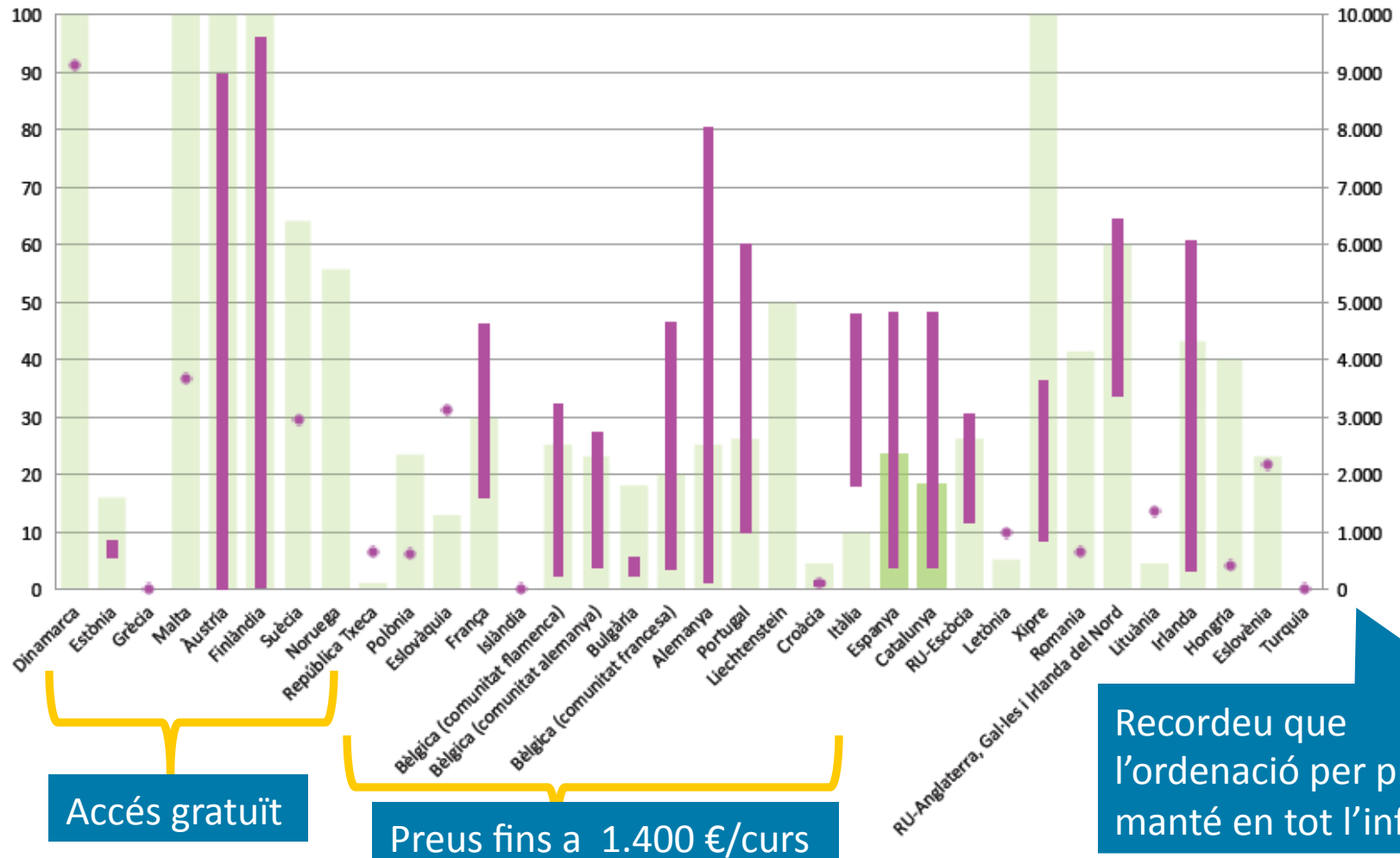
Nota: En el cas de Catalunya i Espanya, l'import estimat de cada tipus de beca s'ha obtingut dividint el volum total pagat per les administracions públiques pel nombre de persones beneficiàries, de manera que el rang de variació no és estrictament entre beques sinó entre imports mitjans de cada tipus de beca.

Els països amb estudis universitaris més cars NO ofereixen més beques!

- Les dades desmenteixen que la minoria de països o regions d'Europa amb preus alts o molt alts ho compensin a través del sistema de beques.
- És al grup de països nòrdics amb un accés gratuït on hi ha més beques i d'importants més alts (beques salari).
- Alguns països intermedis amb preus moderats també tenen força beques, però amb un grau de cobertura menor: a Alemanya, Bèlgica, França o Portugal menys d'1/3 dels estudiants cobra alguna beca.

GRÀFIC 3

Imports mínims i màxims d'una beca anual basada en necessitats, en euros (a l'eix de la dreta, i en lila), i percentatge d'estudiants que en gaudeixen (a l'esquerra i en verd). Curs 2011-12.

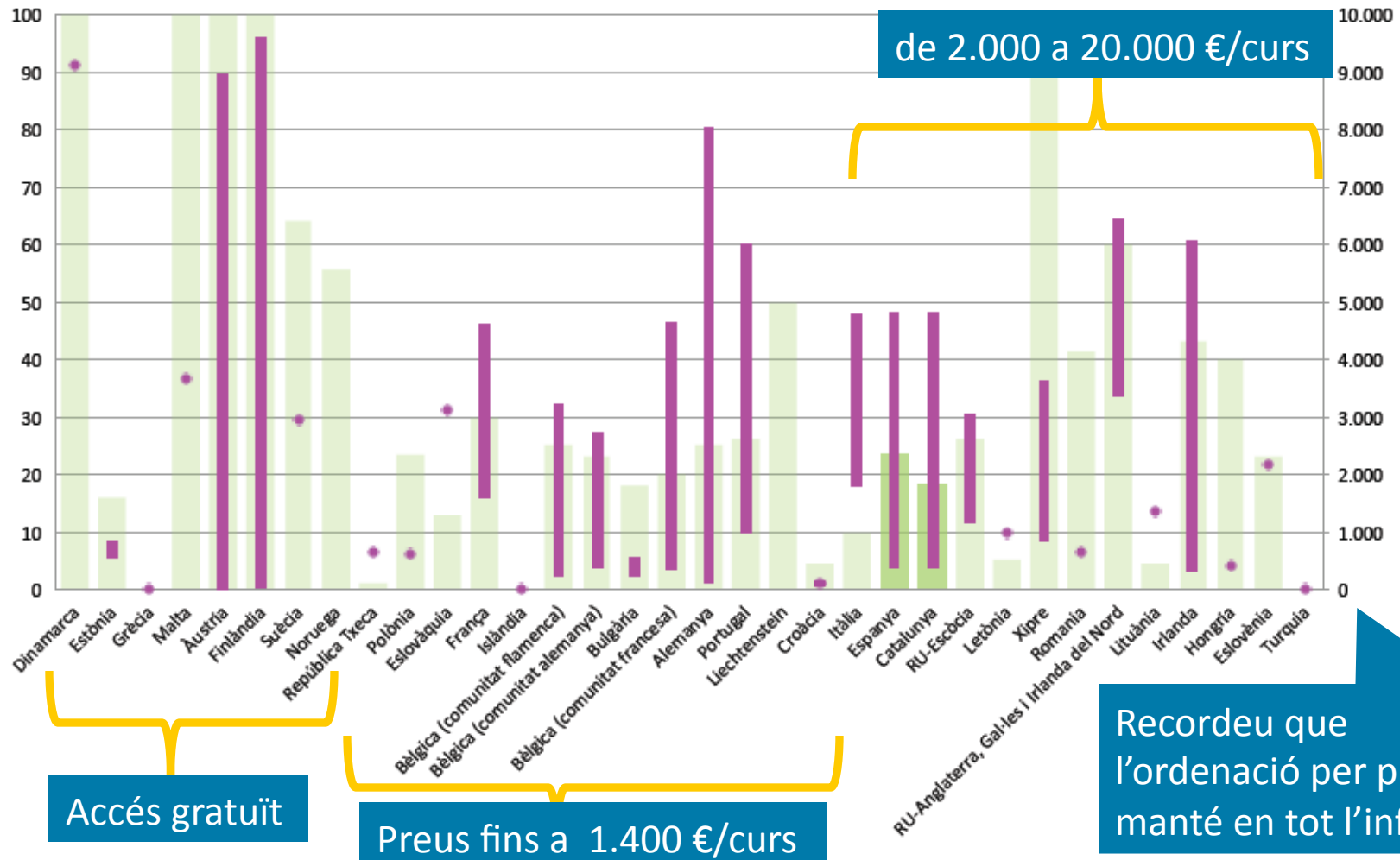
Surten del gràfic: Noruega=11.591€ i Liechtenstein=20.282€. En el cas de Catalunya i Espanya, l'import estimat de cada tipus de beca s'ha obtingut dividint el volum total pagat per les administracions públiques pel nombre de persones beneficiàries, de manera que el rang de variació no és estrictament entre beques sinó entre imports mitjans de cada tipus de beca.

Els països amb estudis universitaris més cars NO ofereixen més beques!

- **La situació de les beques no millora gaire al grup de països anglosaxons i de l'Est on els estudis universitaris són molt més cars que a la resta.**
- Al Regne Unit cobren alguna beca el 60% dels estudiants, i a Xipre tots. Però són l'excepció.
- A la resta de països amb preus molt alts la cobertura de beques oscil·la entre poc més del 40% (Irlanda, Romania i Hongria) fins al 5% de Letònia, o la total absència de beques a Turquia.

GRÀFIC 3

Imports mínims i màxims d'una beca anual basada en necessitats, en euros (a l'eix de la dreta, i en lila), i percentatge d'estudiants que en gaudeixen (a l'esquerra i en verd). Curs 2011-12.

Surten del gràfic: Noruega=11.591€ i Liechtenstein=20.282€. En el cas de Catalunya i Espanya, l'import estimat de cada tipus de beca s'ha obtingut dividint el volum total pagat per les administracions públiques pel nombre de persones beneficiàries, de manera que el rang de variació no és estrictament entre beques sinó entre imports mitjans de cada tipus de beca.

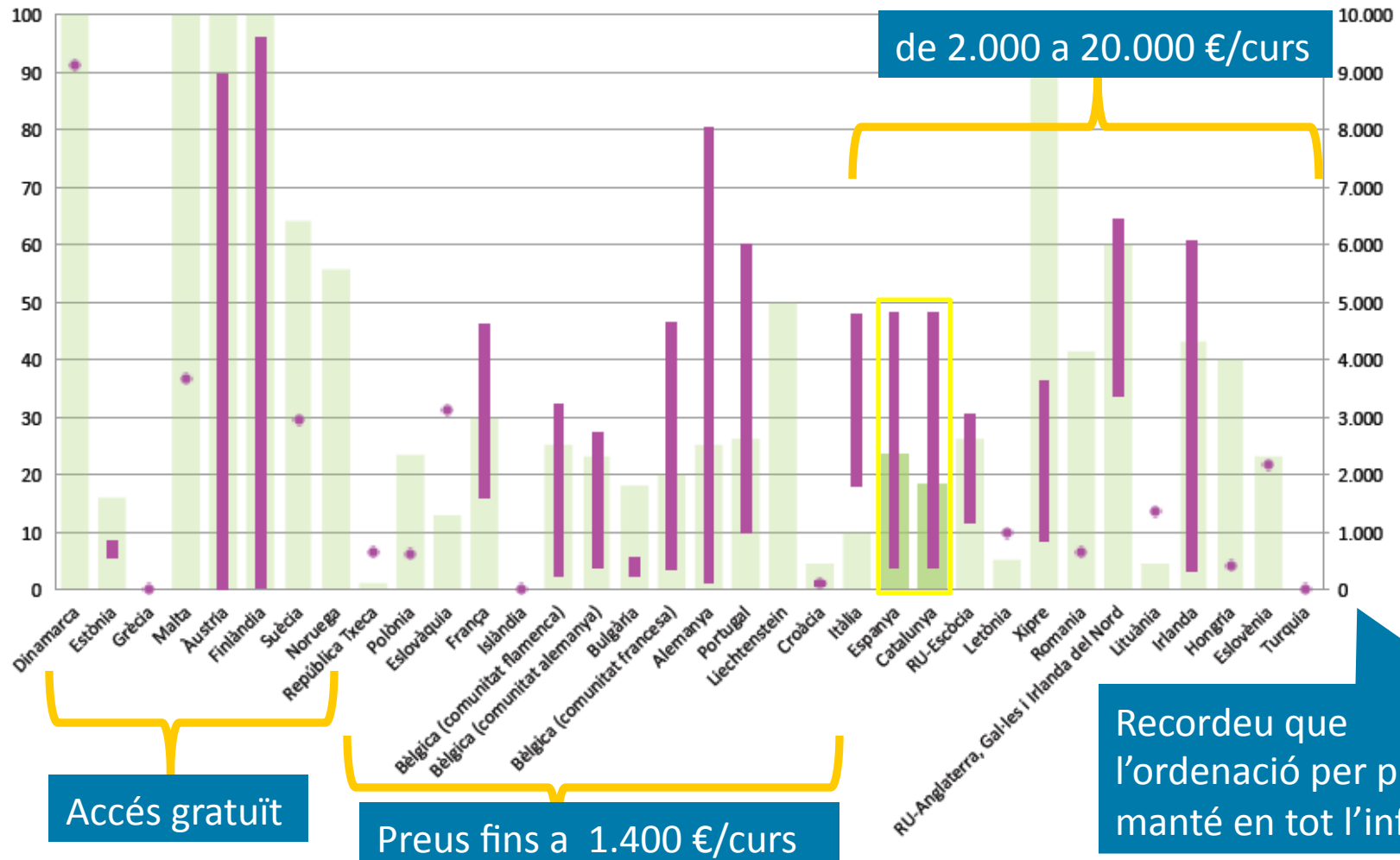
Recordeu que l'ordenació per preus es manté en tot l'informe.

Els països amb estudis universitaris més cars NO ofereixen més beques!

- **A Espanya només al voltant d'un 23% dels estudiants universitaris cobra alguna beca.**
- Aquesta xifra està sobreestimada en comptar beques en lloc de becaris, i no tenir en compte el cobrament simultani de més d'una.
- **A Catalunya la cobertura és cinc punts inferior, d'un 18%.**

GRÀFIC 3

Imports mínims i màxims d'una beca anual basada en necessitats, en euros (a l'eix de la dreta, i en lila), i percentatge d'estudiants que en gaudeixen (a l'esquerra i en verd). Curs 2011-12.

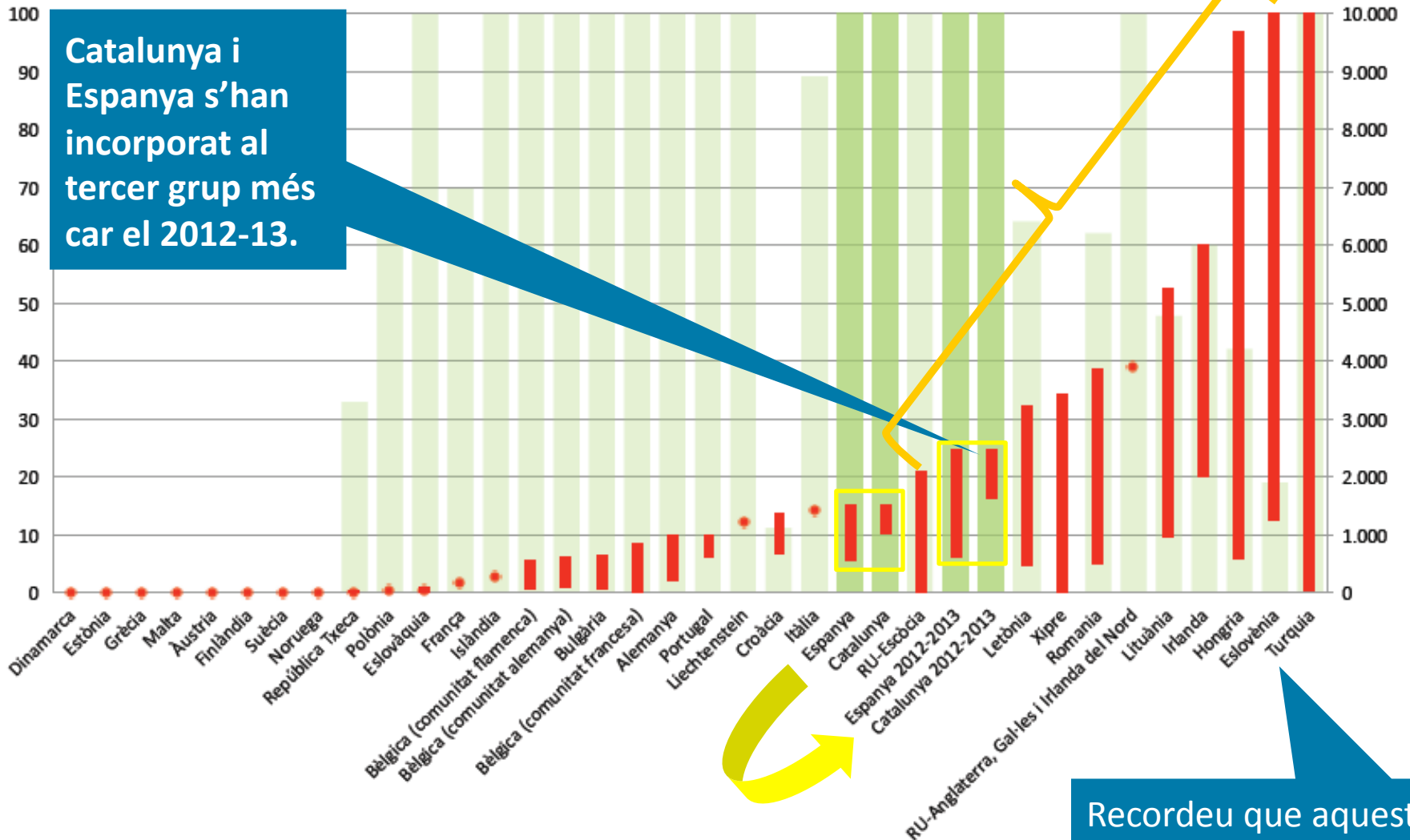

Surten del gràfic: Noruega=11.591€ i Liechtenstein=20.282€. En el cas de Catalunya i Espanya, l'import estimat de cada tipus de beca s'ha obtingut dividint el volum total pagat per les administracions públiques pel nombre de persones beneficiàries, de manera que el rang de variació no és estrictament entre beques sinó entre imports mitjans de cada tipus de beca.

Recordeu que l'ordenació per preus es manté en tot l'informe.

GRÀFIC 1

Preus mínims i màxims d'un curs de grau, en euros (a l'eix de la dreta, i en vermell), i percentatge d'estudiants que els paguen (a l'esquerra i en verd). El curs de referència és el 2011-12, quan no s'explicita el contrari.

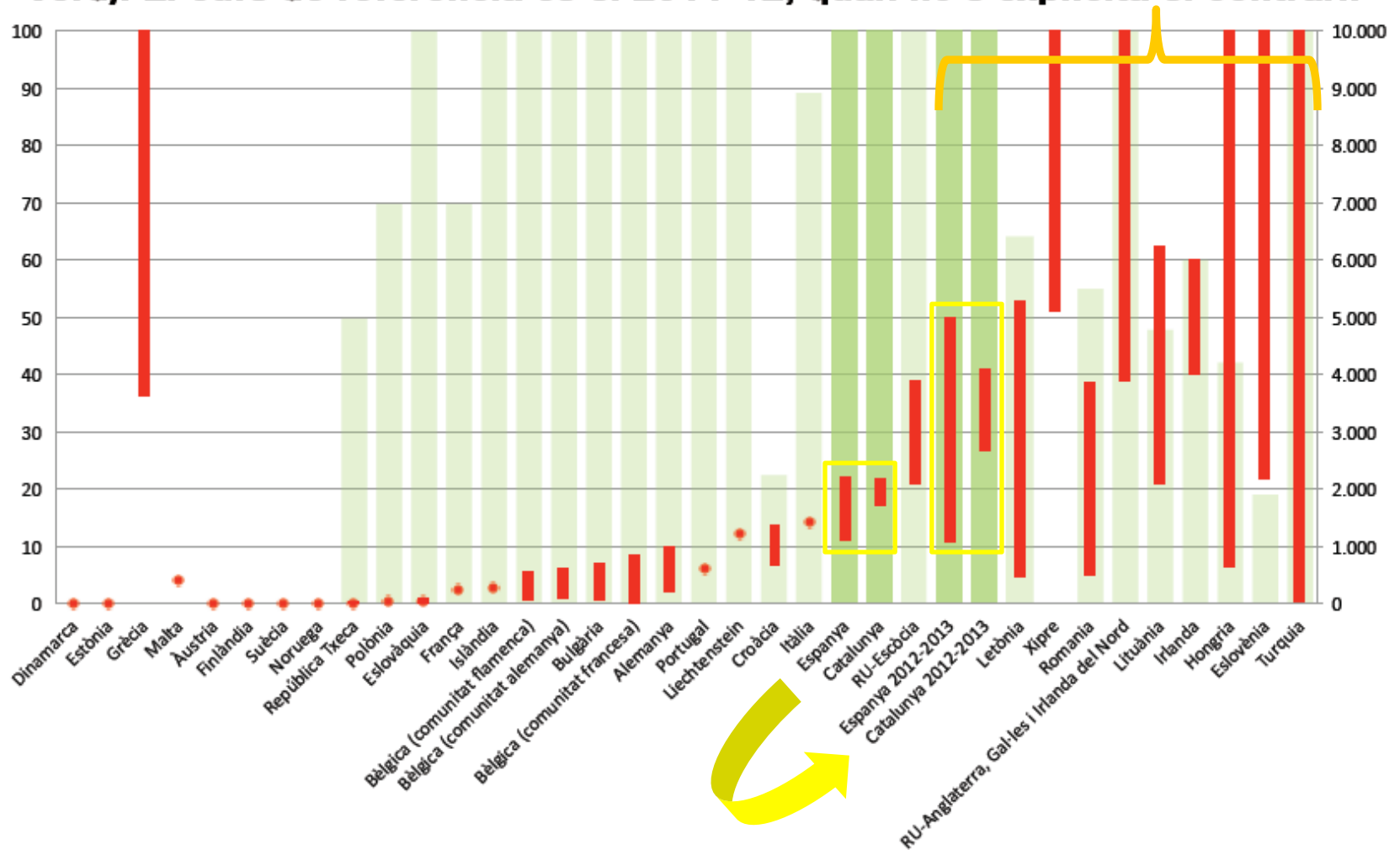

Surten del gràfic: Eslovènia, màx=12.373€ i Turquia, màx=18.226€.

Recordeu que aquesta ordenació es manté en tot l'informe.

GRÀFIC 2

Preus mínims i màxims d'un curs de màster, en euros (a l'eix de la dreta, i en vermell), i percentatge d'estudiants que els paguen (a l'esquerra i en verd). El curs de referència és el 2011-12, quan no s'explicita el contrari.

Surten del gràfic: Grècia màx=12.000€, Xipre màx=10.250€, RU-Anglaterra, Gal·les i Irlanda del Nord màx=36.583€, Hongria màx=10.828€, Eslovènia màx=11.508€ i Turquia, màx=17.110€. No s'inclouen els màsters universitaris d'Espanya a preus diferenciats (vegeu el text per a més detalls).

- **Fonts de les informacions utilitzades**

www.observatoriuniversitari.org

Datos y Cifras del Sistema Universitario Español. Curso 2011-2012

<http://www.mecd.gob.es/educacion/universidades/estadisticas-informes/datos-cifras.html>

Estadísticas de precios públicos universitarios. Curso 2012-2013

<http://www.mecd.gob.es/educacion/universidades/estadisticas-informes/estadisticas/precios-publicos.html>

National Student Fee and Support Systems, 2011/12

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/facts_and_figures_en.php

I més enllà d'Europa que?: el problema de les beques-préstec «*subprime*» als EUA

- Degut als alts preus de les universitats als Estats Units, $\frac{2}{3}$ dels estudiants es graduen amb un deute de 25.000 \$.
- El curs 2007-2008 el deute mitjà per graduat fou de 7.960 \$ a les universitats públiques, 17.040 \$ a les sense ànim de lucre, i 31.190 \$ a les privades amb ànim de lucre.

<http://www.edtrust.org/dc/Subprime>

I més enllà d'Europa que?: el problema de les beques-préstec «*subprime*» als EUA

- Un 66% dels ingressos de les universitats privades dels Estats Units prové d'aquests fons públics destinats a ajudar els estudiants.
- Aquesta despesa pública en estudis privats té com a resultat un «*accés sense progrés*»: **només un 22% dels matriculats en universitats privades arriba a graduar-se**, contra el 55% de les universitats públiques i el 65% a les sense ànim de lucre.

<http://www.edtrust.org/dc/Subprime>

I més enllà d'Europa que?: el problema de les beques-préstec «*subprime*» als EUA

- Un 78% dels qui s'han endeutat per estudiar a universitats privades han de fer front a grans deutes amb els bancs sense poder entrar al mercat de treball amb un títol superior.
- **Les taxes d'impagament dels deutes contrets en universitats amb ànim de lucre ja arriben al 19%.** Aquestes acumulen el 43% dels impagaments, reben el 24% dels préstecs públics i tenen matriculats un 12% dels estudiants.

<http://www.edtrust.org/dc/Subprime>

I més enllà d'Europa que?: el problema de les beques-préstec «*subprime*» als EUA

- *«Tal com ha passat amb el col·lapse de les hipoteques subprime, el joc entre les universitats amb ànim de lucre i el govern amb les aspiracions dels més necessitats, combinat amb una regulació laxa, ha enriquit els rics i empobrit els pobres. Les universitats amb ànim de lucre ofereixen estudis de grau molt cars amb poques possibilitats de conduir després a uns salaris alts, carregant els estudiants més vulnerables amb la tenalla del deute. En lloc d'obrir-los un camí enfortidor envers la classe mitjana, els precipiten cap els baixos fons de l'economia nord-americana»*

<http://www.edtrust.org/dc/Subprime>

Què podem esperar si seguim anant pel mateix camí?: l'exemple del Regne Unit

- L'organisme britànic que gestiona les sol·licituds d'accés a la universitat, UCAS, ha publicat un informe (*End of Cycle report 2012*) on posa de manifest que **aquest curs s'ha produït el retrocés més gran a les matriculacions a les universitats del RU: un 6,6%.**
- Un dels factors que l'UCAS indica com a causa d'aquest descens és l'augment del preu de les matrícules, que pràcticament es va triplicar.